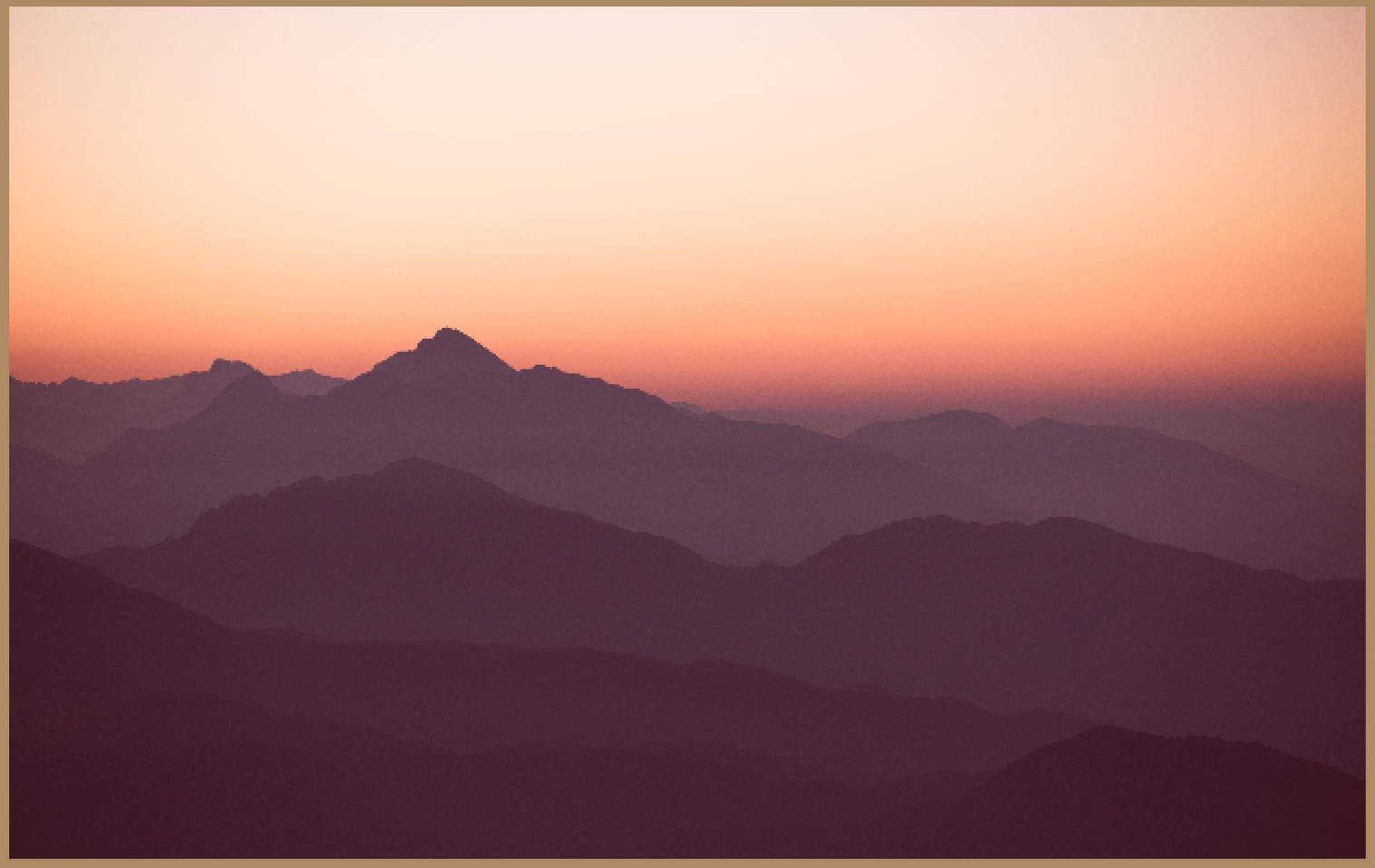
NİSAN – MAYIS 2025 SAYI: 28 – 29 **“HÜR NESİLLERİN GÜR SESİ”** editor.fidanlik@yeniasya.com.tr

YENİ ASYA

FİDANLIK

LÂHİKA / İLİM – TEKNİK / KÜLTÜR – SANAT – EDEBİYAT / HUKUKÇU GÖZÜYLE / SİNEMA

KURAKLIĞIN ARDINDA BİR FİDANLIK

Gecelerimiz çok karardı..

Günler, bütün hızıyla uzamaya ve havalar, bütün esintileriyle ısınmaya başlasa da ruhumuzun, o beklediği hava-i nesîmi solumaktan ziyade, kasvet ve yeis dumanları ile boğulduğu günleri yaşıyoruz. Dahilde ve hariçte, en ufak bir teselli bulutunun dahi ufukta görünmediği bir manevi kuraklık mevsimin zahmetini ise bütün vicdan sahipleri olarak hissediyoruz.

Lakin ümidimiz o ki, bu manevi kaht u galâyı def edecek olan rahmet bulutu, masumların ah u eninlerinden tebahhur edecek ve önce İslam âlemini, sonra bütün nev-i beşeri, baştan başa yıkayacak. Çorak tarlalarını münbit arazilere, ancak bir sicim gibi akan derelerini çoşkun nehirlere tebdil edecek.

Filistin zulmü ve onun yanında unutturulmaya azami gayret edilen Doğu Türkistan gerçeği, Orta Doğu’nun durmak bilmez çarpışması ve dahili çekişmeleri, memleketin üzerinde umarsızca sallanan siyaset topuzu ve onun topluma yansımaları...

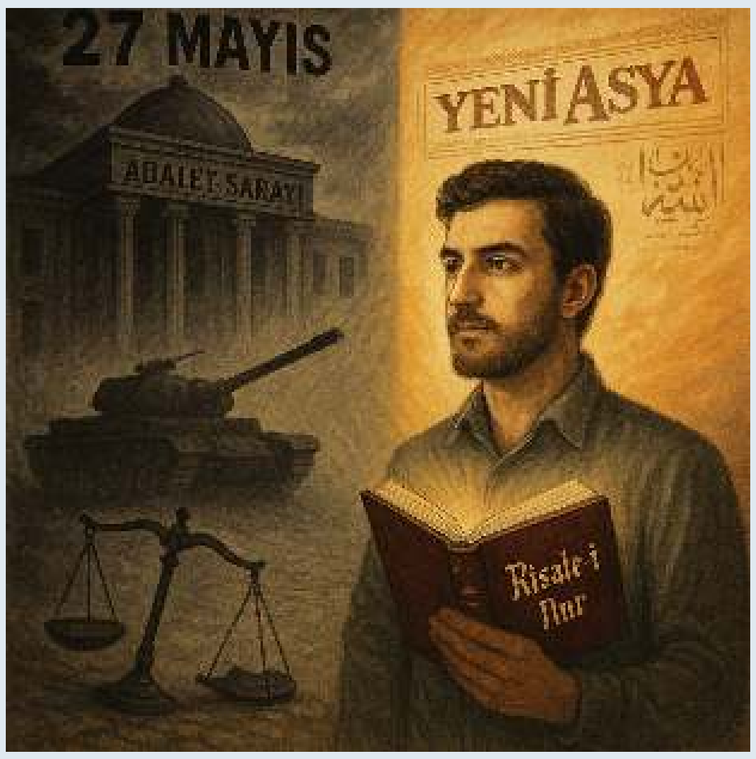
20. yüzyıldaki sosyal, siyasî ve dinî hatalarımızın kefaretini, harb-i umumi ile ödemiştik. Ve bir 25 sene sonra, ‘medeni Avrupa’ hatalarından ders çıkarmayıp yine kanla kusmuştu. Acaba şimdi tanık ve parçası da olduğumuz bunca hatanın bedeli, Allah etmesin, yeni bir muharebeyle mi karşılanacak? Yoksa sağduyu ve vicdanın kısık sesi, rahmet bulutunun katrelerine karışıp bütün o tozu dumanı dindirecek mi?

Dünya, yaratılışından bugüne iyilik ve kötülük muvazenesinde, bir o yana bir bu yana savruluyor. Öyle ki İstanbul’un fethi ile meş’um bir darbeyi, 2 gün arayla anan bir milletiz. Lakin birisini hayırla ve diğerini lanetle...

Kendini yeşillendirecek ve meyvedar hale getirecek olan suyunu, Risale-i Nur külliyatının çeşmelerinden alan Fidanlık ise bir nadas döneminin ardından ‘kapsalığını’ siz kıymetli okuyucularına açıyor. Dünyanın dümenini, hayır ve hasenat tarafına biraz olsun daha kırabilmenin derdinde, elinden geleni ardına koymuyor. Zira gemi batarsa kaptan da miço da batıyor. Ve batan geminin mallarını, ellerini arkasında kavuşturup bekleyen bir sürü şer odağı varken... Herhalde Yunus (as), bu manevi yolculuğumuzu görse epey bi’ şaşırırdı.

Gecelerimiz çok karardı ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur.

Muhammed Sait ÇATALKAYA
msaitctlkya@gmail.com

Zulüm 27 Mayıs'ta Konuştu, Hürriyet Sükût Etmedi

Tarih, bir milletin hafızasıdır. Hafıza ise milletin idrak ve istikbalini tayin eden en mühim sermayesidir. 27 Mayıs 1960, milletimizin istikametini değiştirmeye matuf, meşru iradesine karşı yapılmış sinsi bir suikasttir. O vakıa, yalnız siyasî bir hadise değil; din-i mübin-i İslam’a ve bu milletin imanla perverde olmuş sinesine karşı işlenmiş büyük bir zulüm ve ilân-ı harbdir.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’nin ömrü boyunca mücadele ettiği istibdad rejimlerinin farklı bir tezahürü olan bu darbe, onun “bu milletin imanını kurtarmak” için ortaya koyduğu Kur’ânî hizmetlere doğrudan zarar veren bir cinnet hareketidir. Çünkü o, milletin saadeti için hürriyeti esas almış, istibdadın her çeşidini reddetmişti. 1908’de, Meşrutiyet’in ilânı üzerine İstanbul sokaklarında "hürriyet, hürriyet" nidalarıyla dolaşan bu mübarek zat, aradan geçen yarım asır sonra, milletin tekrar zincire vurulmasına karşı sessiz kalamazdı. O, zindanı Medrese-i Yusufiye'ye çeviren, her sıkıntıyı bir sabır vesilesi bilen bir zattı; lakin milletin ızdırabına asla kayıtsız kalmazdı.

Üstad Hazretleri, Demokratları din ve diyanete sahip çıkmaları hasebiyle desteklemiş; onların adalet ve meşveret çizgisindeki hizmetlerini takdir etmişti. Ne var ki, bu meşru hizmetlerin önü, 27 Mayıs sabahı tank paletlerinin tozunda boğulmak istenmiş, millete hizmet edenler hainceyaftalanmış, mahkeme kürsüleri adaletin değil, intikamın arenasına dönüştürülmüştü.

Bu darbe, zahirde bir hükümete yapılmış gibi görünse de hakikatte Kur’ân’a, İslam’a, ezana, İmam Hatip nesline, Kur’ân kurslarına, Nur hizmetlerine ve milletin mahfuz ve mukaddes değerlerine karşı bir kalkışmaydı. Darbeciler yalnız siyaset meydanında değil, kalplerdeki iman uyanışında da bir set inşa etmeyi murad ettiler. Fakat gaflet ettiler ki, bu milletin kalbinde ezan susmaz, Kur’ân unutulmaz, iman ve hürriyet için feda edilen canlar heder olmaz!

Bediüzzaman Hazretleri’nin Nur Talebeleri, bu hadiseyi yalnız siyasi bir inkılap olarak değil, iman ve hürriyete karşı girişilmiş bir taarruz olarak telakki ettiler. Zira Risale-i Nur hizmeti, yalnız bir tefsir faaliyeti değil, aynı zamanda bir içtimaî tamir ve kalbî irşad hareketidir. Ve bu hareketin temelinde, adalet-i mahza, meşveret-i şer’iye ve hürriyet-i fikriye gibi ulvî esaslar mevcuttur. 27 Mayıs ise bu esasların hilafına bina edilmiş bir istibdat teşebbüsüdür.

İşte tam da bu noktada Yeni Asya mektebi doğmuştur. Üstad’ın vefatından sonra, onun neşriyat vasıtalarıyla iman hizmetini yayma düsturunu şiar edinen Nur Talebeleri, önce “İttihad” gazetesiyle, ardından 1970 yılında “Yeni Asya” ile bu mücadeleyi gazete sayfalarına taşımışlardır. O günden bugüne, Yeni Asya, yalnız haber veren değil, hakikati haykıran bir sedâ olmuş; her sayfası bir dershane, her makalesi bir lahika, her kelimesi bir duâ hükmüne geçmiştir.

Yazılı basınla yetinilmemiş; kasetlerle, videolarla, filmlerle, belgesellerle her neşir vasıtası, Nur’un nurlu mesajını neşretmek için seferber edilmiştir. Çünkü Üstad, her yeni vasıtayı “bir nimet-i İlahiye” bilmiş, radyoya risale yazmış, teybe “Risale-i Nur hafızı” demiştir. Aynı düsturla, Nur Talebeleri de her aracı nurlandırmak gayretinde olmuşlardır.

Bugün, 27 Mayıs’ın üzerinden 65 yıla yakın bir zaman geçmiştir. Lakin o karanlık hâdisenin ruhlarda bıraktığı izler henüz silinmemiştir. Her yıl mayıs ayı geldiğinde, milletin bağrında yine bir sızı yükselir. Çünkü biz unutmuyoruz: Başbakan Adnan Menderes ve bakan arkadaşları yalnız darağacına değil, milletin duasına da yükselmişlerdir. Onların şahadeti, bir kavmin imanlı evlatlarına ibret ve ihtar olmuştur. Ve biz biliyoruz ki, mazlumun âhı semâya yükselir, zalimlerin saraylarını yıkar.

Bugün de istibdadın suretleri değişmiş olabilir. Lakin hakikat tektir. O da şudur: Hürriyet, bu milletin imanî değerleriyle yoğrulmuş fıtrî bir talebidir. Ve her neşir vasıtası bu hakikatin sesi olmakla mükelleftir. Genç Yorum’un her sayfası da bu mukaddes vazifenin bir halkasıdır. Bizler de bu yazılarla yalnız tarihî hâdiseleri anlatmıyor, aynı zamanda “İman kurtarmak ve Kur’ân’a hizmet etmek” davasının zeminini tahkim ediyoruz.

Zira her darbe, bir istikbale mayın döşemek demektir. Ve her hakikatli kalem, bu mayınları tesirsiz kılmak için yazmalıdır. Risale-i Nur’un şehbalinde yükselen bir mektep olarak Genç Yorum, bu kutlu vazifenin şuuruyla yazmakta, söylemekte ve neşretmektedir.

Son olarak deriz ki: Hürriyet ve adalet davası, yalnız meydanlarda değil, aynı zamanda kalplerde ve kalemlerde kazanılır. 27 Mayıs’ı hatırlamak, yalnızca bir matem değil, bir mefkûreyi diri tutmak içindir. Ve biz bu yolda, Bediüzzaman’ın izinde, “mânâ-yı harfiyle” bakarak, “nefs-i emmareyi değil, nefsi emmarenin içindeki istidad-ı iman ve istikametini” arayarak yol alıyoruz.

Zalimler için yaşasın cehennem! Mazlumlar için yaşasın hürriyet ve adalet!

editor.fidanlik@yeniasya.com.tr

Nur kervanına kaleminizle katılmak isterseniz, sayfalarımız duanıza ve yazınıza açıktır.

LÂHİKA

Evet, o inkâr edenleri ve zulmedenleri Allah ne bağışlayacak, ne de onlara bir kurtuluş yolu gösterecektir.

Nisâ / 168. Ayet

Hz. Ebû Bekir es-Sıddîk'in işittiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "İnsanlar bir zalimi görürler de onun zulmüne engel olmazlarsa, Allah'ın onları genel bir azaba uğratması kaçınılmazdır."

(Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 5; D4338 Ebû Dâvûd, Melâhim, 17)

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ

Bismihî sübhanehû.

Ben çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğum halde, Adnan Menderes gibi bir İslâm kahramanı ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeye müsaade etmediği için, o sûrî konuşmak yerine, bu mektup benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyetin bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum: Birincisi: İslâmiyetin pek çok kanun-u esasîsinden birisi, "Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. (En'am Suresi: 164)" ayet-i kerimesinin hakikatidir ki, "Birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mesul olamaz."

Halbuki şimdiki siyaset-i hâzırada particilik taraftarlığı ile, bir caninin yüzünden pek çok masumların zararına rıza gösteriliyor. Bir caninin cinayeti yüzünden taraftarları veyahut akrabaları dahi şenî gıybetler ve tezyifler edilip bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimâiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir. Ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp masumları himaye için, canilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem emniyetin ve asayişin temel taşı yine bu kanun-u esâsîden geliyor.

Meselâ, bir hânede veya bir gemide bir masum ile on cani bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve asayiş düstur-u esasîsi ile, o masumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve hâneye ilişmemek lâzım; tâ ki masum çıkıncaya kadar. İşte bu kanun-u esasî-i Kur'ânî hükmünce asayiş ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on cani yüzünden doksan masumu tehlikeye atmak, gazab-ı İlâhînin celbine vesile olur. Madem Cenab-ı Hak, bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış, Kur'ân-ı Hakîm'in bu kanun-u esasîsini kendilerine bir nokta-i istinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini, zaman ihtar ediyor.

Emirdağ Lâhikası, 322. mektup, s. 500

Yusuf ADEM
yusufademerzurum@gmail.com

TARİHÇE-İ HAREKET

Yıl 1907. Doğunun sarp dağlarından bir ateşpare-i zeka İstanbul ufuklarında. Tek bir amacı var. Kuran'ı sönmez ve söndürülemez bir nur olduğunu bütün dünyaya göstermek. Bu öyle bir amaç ki küstah bir tenkit üzerine insanı Başit başından doğu ile batının kesişim noktasına kilometrelerce uzaktan getiriyor.

Bediüzzaman'ı İstanbul'a getiren İngiltere Sömürge bakanının Kur'ân'ı Kerîm ve Müslümanlar üzerine kurduğu cümleler. Haberi gazetelerden alan Bediüzzaman, belki basılmasının üzerinden haftalar geçmiş olmasına rağmen, Küstah Nazıra ve temsil ettiği şahsı maneviye cevap vermek adına Van'dan yola çıkar. Önce Padişaha Medresetüzzehra projesini açıklamaya çalışır. Lakin devlet erkanının engellemeleriyle bu emeline ulaşamaz.Bunun Üzerine Fatih camiinin yanında şuan atıl vaziyette bulunan "Şekerci Han" a yerleşir.Hanın kapısına "Burada her suâle cevap verilir, fakat sual sorulmaz." Yazısını yapıştırır. Şüphesiz Şekerci Han'a yerleşmesi ve kapısına yazıyı asması tesadüf değildir.Burayı seçerken ulemanın yoğun olarak yaşadığı, medreselerin olduğu ve halkın uğrak noktası olan bir yer seçmiştir. Aynı vakitlerde yazdığı yazılar ile mevcut eğitim sistemini de eleştirir, eksiklerine uygun çözümler bulmaya çalışır. O devirde istibdat rejimine karşı böyle pervasızca sözler söyleyenler olmadığından bunu söyleyen olsa olsa delidir diye kendisini Toptaşı Tımarhanesine götürürler.

Bediüzzaman'ı muayene eden doktorun kurduğu cümleler ise cümle aleme ibret olur. "Eğer bu adam deliyse dünyada akıllı insan yoktur. " Doktor'un tesbiti üzerine telaşa düşen devlet erkanı kendisini Medresetüzzehra adlı projesine rektör atayarak maaş bağlanması karşılığında Van'a dönmesini içeren bir ihsanı şahane teklif eder. Said Nursî bunu bir sus payı olarak değerlendirir ve reddeder.

Bütün bu olaylardan sonra Bediüzzaman hürriyetle alakalı yazılar yazmaya devam eder. 2. Meşrutiyetin ilanından sonra meydanlarda geniş kitlelere konuşmalar yapar. Çoğunluğu cahil kimselerden oluşan hamalları tek tek dolaşarak şeriat-meşrutiyet ilişkisini anlatır.

Hareketli geçen günlerin ardından 31 Mart vakası gerçekleşir. Dış güçlerin de desteğiyle irtica-i faaliyetlerde bulunan bazı komiteler, dinî değerleri de kendilerine alet ederek ayaklanma başlatır. Said Nursî olaylara dahil olmamasına hatta yatıştırmaya çalışmasına rağmen Divan-ı Harb-i Örfi'de yargılanır. Mahkeme esnasında kendisine verilmek istenen gözdağına aldırış etmeyerek yaptığı savunmayla hem beraat eder hem de mahkeme reisine özür dilettirir. Şimdiki İstanbul Üniversitesinin kapısında kendisini bekleyen kalabalığı da arkasına alarak "Zalimler için yaşasın cehennem!" nidalarıyla Sultan Ahmet meydanına kadar yürür.

Serbest bırakıldıktan sonra İstanbul'da fazla durmaz. Meşrutiyetin İslamiyetle olan ilişkisini anlatmak üzere 1910 yılında doğu vilayetlerine doğru yola çıkar.

Özet olarak Bediüzzaman'ın tarihçe-i hayatına bakıldığı zaman gerek monarşi gerek meşrutiyet devirlerinde sözünü esirgemeyen, gereken yerlerde birfiil olayların içerisinde bulunan bir karakter görüyoruz. Avam tabakasıyla birebir havas tabakasıyla ise neşriyat yoluyla münasebetlerde bulunuyor. Her daim düşünen bir kafanın yanında, dört bir taraftaki dost ve ahbaplarıyla her daim işleyen bir makine gibi sürekli hareket halinde. Özellikle İstanbul gibi dünya meşguliyetinin çok olduğu insanların birbirleriyle olan bağlarının kopma noktasına geldiği bir şehirde, hayatının diğer safhalarına nazaran dost ve ahbaplarıyla olan bağlarını sağlamlaştırmak için ziyaretleri arttırıyor.

Bir muhabbet fedaisi olduğunu icraatlarıyla herkese gösteriyor.

Günümüzde ise ulaşımın bir asır öncesine göre geldiği noktayı varsayarsak dostluk ve arkadaşlık ilişkilerinin zirve noktalara çıkması lazım. Bilhassa büyük şehirlerde. Ammavelakin halihazırda insanlar birbirlerinden uzaklaşmaya ve yalnızlaşmaya devam ediyor. İstanbulda yaşayan aynı köyün insanları ancak yaz yakti memleketlerine gittiklerinde görüşürüyor, birbirlerine yabancı kalıyorlar.

Tam da bu noktada devreye giren islam ve iman kardeşliği insana dünyanın neresine giderse gittin Salih abi ve kardeşler bulmasına yardımcı oluyor. Kendini evinde memleketinde hissettiriyor. "İman insanı insan eder" sözünün bir vechini ispat ediyor.

İLİM - TEKNİK

Said TAŞITÇI
mr.said0506@gmail.com

MAKİNELERİN ÇAĞI

İnsanlara ihtiyacımız var mı? Bu zamanın iş gücünde insanlar büyük rol oynuyor olsa da bu durum çok hızlı değişecek. Teknoloji ve inovasyon o kadar ilerledi ki artık birçok işi makineler yapabiliyor. Hatta insanlardan daha iyi, hızlı ve düşük maliyetli yapabiliyorlar. Geçmişte makineler sadece basit işleri ucuza yapabiliyordu günümüzde ise editörlükten yazarlığa, veri analizinden finans yatırımına kadar pek çok kompleks işi yaptırabiliyoruz. Çünkü en karışık işleri bile çok basit parçalara ayırıp tamamlayabiliriz ve bu süreci makinelerde öğrenebiliyor. Geçtiğimiz yıllarda yaşanan yapay zekâ devrimi ile öğrenme algoritmalarının ve makine öğrenmesinin ne kadar geliştiğini hep beraber gördük. Bir iş hakkında yeterince veriyi makineye analiz ettirirseniz işin sonunda insanlardan daha verimli bir şekilde işleri yapan bir makine ortaya çıkar. Fazla geleceğe gitmeye gerek yok günümüz teknolojisi ile bile makinaların bizden iyi yapamayacağı çok az şey var. Peki insan faktörü neden hala bu kadar önde? Pek çok sebepten en önemli iki başlıktan birincisi; maliyet. Makine üreten makinaları üretmek yatırım, ar-ge ve zaman istiyor. Bu sebeple bir iş kolunu otomasyona bağlamak ilk sefer için maliyetli, bu uzun vadeli yatırım yerine insan gücüne dayalı kısa vadeli işe odaklanmak hala çokça tercih edilen bir çözüm. Bir başka girişim yatırımı ve ar-geyi yaptıktan sonra bunu kopyalamak daha kolay. Diğer sebep; alışkanlık. Evet insanlık teknoloji olarak ne kadar ilerlese de kuşakların alışkanlıklarını değiştirmesi çok zor oluyor.

Günümüzde kasiyerlere ihtiyaç yok ama insanlar alışverişi robotlarla yapmak istemiyor, bankacıya ihtiyaç yok ama konu özellikle para olunca bir muhatap aranıyor, basit hastalıkları teşhis için doktora bile gerek yok ama yazılıma güvenilmiyor. Bu durum her nesilde değişecek, daha kabul edilebilir ve normal olacak. Yeni kuşaklar milyonlarca veriyi analiz edip insan hatasından muaf çözümler sunan makinalara güvenmeyi öğrenecek, robotların gerçekçiliği arttıkça insan iletişimini aramaktan vazgeçecek. Yine ilk sorumuza dönecek olursak: İnsana ihtiyaç var mı? Elbette var. Her ne kadar makineler pek çok işi devralsa da insan aklı, vicdanı ve sosyal yapısı hâlâ vazgeçilmezdir. İnsanların oluşturduğu üretim-tüketim döngüsünde dönüşüm yaşanıyor olabilir; ancak bu, insanı dışlayan değil, insanın rolünü yeniden tanımlayan bir süreçtir. Önümüzdeki yıllarda teknoloji ve bilim alanında çalışan bir kesimin daha çok öne çıkması mümkün görünse de bu, toplumun diğer kesimlerinin değerini ortadan kaldırmaz. Tam tersine, insan merkezli çözümler ve sosyal adalet ilkesiyle şekillenen modeller öne çıkacaktır. Artan otomasyon karşısında, insan onuruna yaraşır şekilde herkesin hayatını sürdürebileceği yeni ekonomik sistem arayışları gündeme gelmektedir. Bunlardan biri de, temel gelir (universal basic income) gibi modellerdir. Bu da ayrı bir tartışmanın konusudur. Bu başka bir yazının konusu. Evet, yapay zekayı herkes her yerde kullanmaya başladı ve kısa zamanda ne kadar geliştiğine şahit. Gün geçtikçe insandan ayırt etmesi zorlaşan makineler ve yapay zekalar çıkıyor. Artık fark etmeliyiz ki makinelerin çağı gelecekte değil, çoktan başladı. Ancak bu gelişmeler insanı değersizleştirmek yerine, ona yeni sorumluluklar ve roller yüklüyor. Bizler kusurlarıyla, duygularıyla ve değer yargılarıyla hâlâ bu dönüşümün en önemli parçasıyız.

İbrahim TAZEOĞLU
ibrahimtazeoglu@yaani.com

YENİ DÜNYA DÜZENİ

"Yeni dünya düzeni; Tanrısız bir dünyadan Allah'a dönüştür" Yeni dünya düzenini anlamak için önce deccalistlerin Tanrısız dünya düzenini anlamamız gerekir. Bugünün modernizm denilen anlayışının hayat tarzı ve onun ikame ettiği felsefe; tanrısızlığı bilim, bilimi de tanrısız yaptı. Güya modernleşme adı altında sunulan ve insanlığa tanrısız bir hayat tarzını dayatan bu felsefenin (komünizm ve sekülerizm gibi) ''... izm''lerin arkasındaki niyetin Deccal'e ait olabileceğini düşünemedik. Peki Deccal nedir? Deccal dediğimiz şey iblisin örgütlediği bir düzendir. İçinde Allah ve ahiret inancı bulunmayan bir hayat tarzıdır yani deccale bir şahıs olarak değil bir şahsı manevi olarak bakmamız gerekir (Deccaliyet fikri olarak) deccaliyet fikri bilimsel uyanışı tanrıtanımazlık eksenine oturtmayı gaye edinen kurumsallaşmış bir fitnedir ve bu fitnenin başında zındıka komitası denilen insi şeytanlar vardır. Asıl amaçları Hz. Adem'i cennetten kovduran iblis gibi, insanlığı bu dünyadan attırmaktır. Deccaliyetin temsilcisi olan bu zihniyet bu nedenle Allah'ı kıyamete zorlamak için modernlik ve bilim adı altında insanın nefsi emmaresini kullanıp onları avladı ve inkarı uluhiyet fikrini tüm dünyaya yaydı peki ahirzamanda tanrısız dünya düzeninden Allah'a dönüş nasıl olacak tanrısız dünyayı anlamak için deccaliyet fikrini anlamamız gerektiği gibi Allah'a dönüşü anlamak için mehdiyet fikrini anlamamız gerekir. Mehdiyet fikri: haktan saptırılmış, içinde ahiret inancı zayıflamış ve dünyevi bir hayat düzenine razı olmuş müslümanları, yeniden iman açısından takviye etmek ve rablerine döndürmektir. Mehdiyete de deccaliyet gibi bir şahıs olarak değil bir şahsı manevi olarak bakmamız gerekir. Zaman iman kurtarma zamanıdır bu nedenle ahirzamanda insan merkezli irşaddan çıkıp kitap merkezli irşada geçildi ve bu ahir zamanda kitap merkezli irşadda mehdiyet fikrinin öncüsü ve amiral gemisi olarak bu vazifeyi Risale-i Nur üstlendi Risale-i Nur deccaliyetin en büyük silahı olan bilim ile akla ve mantığa yatacak şekilde bürhanlarla Allah'ın varlığını ispat etti ve bu sayede tanrısız dünya düzeninden Allah'a dönüş başlamış oldu. Peki yeni dünya düzeninde mümin gencin rolü nedir? Öncelikle bu deccaliyet fikrinin cazibedar fitnesinden kendini muhafaza etmesidir. Bunun içinde mehdiyet fikrinin amiral gemisi olan Risale-i Nurları okuyup iki cihetten hücum eden bu tehlikeye karşı meyve ve gençlik rehberi gibi keskin kılıçlarla mukabele etmeleri elzemdir. Yoksa o cazibedar fitne seni daima çektiği için sonsuza kadar dayanamazsın ve elbet yenilirsin.
Eğer mehdiyet fikrini benimsiyorsak biz mümin gençler olarak ahir zamanda Risale-i Nurlarla kendimizi muhafaza etmeliyiz. Sonra "emribil maruf nehyi anil münker" yaparak tüm insanlığa İslamın sönmez ve söndürülemez bir güneş olduğunu ispat etmeliyiz.

YKS SINAV GİRİŞ BELGELERİ NE ZAMAN YAYIMLANACAK?

YKS sınav giriş belgelerinin açıklanacağı tarih henüz duyurulmadı. Sınavdan 10 gün önce giriş belgelerinin ÖSYM tarafından erişime açılması bekleniyor. YKS 2025 sınav giriş belgeleri ais.osym.gov.tr adresi üzerinden erişime açılacak. Adaylar ÖSYM duyurusu sonrasında TC kimlik numarası ve şifre ile sorgulama yapabilecek.
(milliyet.com.tr)

İLİM - TEKNİK

Yusuf SÖYLEMEZOĞLU
ahmetys2005@gmail.com

METAFİZİK NATÜRALİZMİN TUTARSIZLIĞI

İki çeşit Natüralizm Pozisyonu vardır, Metodolojik Natüralizm ve Metafiziksel Natüralizm biz şuan sadece Metafiziksel Natüralizm hakkında konuşacağız. Metafiziksel natüralizm, yalnızca doğal dünyanın var olduğunu ve doğaüstü hiçbir şeyin varlığının mümkün olmadığını savunan bir felsefi görüştür. Bu yaklaşım, bilimsel yöntemlerin dışındaki tüm önermeleri geçersiz kabul eder ve yalnızca bilimsel yollarla doğrulanabilen bilgilere değer verir.
Bilimin bazı ön kabulleri (varsayım)
1. Rüya içerisinde değiliz. / Evren gerçektir.
2. Evren düzenlidir.
3. Tümevarım akıl yürütmesi doğrudur / Doğa yasaları süregelen yasalardır, değişmezler. (Yoksa bugün işleyen doğa olayının yarın da işleyeceğini ve dün de işlemiş olduğunu bilemeyiz)
4. İnsanlar olarak evreni anlayabiliriz
5. Doğa olayları arasında neden-sonuç vardır.

Metafiziksel Natüralizm pozisyonunun epistemolojik tutarsızlıkları
Metafiziksel natüralizmi benimseyen bilimciler bilimsel yöntemlerin alanına girmeyen her hangi bir önermenin kayda değer olmadığını, konuşmaya bile değer olmadığını düşünürler. Ancak bu pozisyonun bir çıkmazı vardır: bilimin temelini oluşturan varsayımlar (Yukarıda bazılarını verdim) bilimsel yöntemlerle ispatlanması mümkün önermeler değillerdir. Bu da epistemolojik bir tutarsızlığa neden oluyor, daha açık göstermek için :
1- Bilimsel yöntemlerin alanına girmeyen hiçbir önerme geçerli değildir ve dikkate alınmamalıdır.
2- Bilimin varsayımları bilimsel yöntemlerle doğrulanabilen önermeler değillerdir.
• Örnek olarak doğa yasalarının sürekli olduğunu varsaymak, bir fizikçinin evrenin düzenli çalışmasını anlaması için zorunludur. Ancak bu varsayımı bilimsel yöntemlerle sınamak mümkün değildir; çünkü deneylerin kendisi bu düzenliliği zaten kabul eder.
3- Böyle geçerliliği olmayan önermelerle bina edilen bilim epistemolojik olarak tutarsız olur.
Burada amacımız, bilimi bir bilgi kaynağı olarak reddetmek değil, metafiziksel natüralizm pozisyonunun felsefi zayıflığını göstermektir. Bilim, pratikte güvenilir bir yöntem olsa da natüralistler kendisini mutlaklaştırmaya çalıştığında epistemolojik sınırlarıyla yüzleşmek zorundadırlar.
Müslümanlar olarak bizler, Allah'ın adetlerinin (sünnetullah) değişmezliğine inanırız. Bu inanç, evrenin düzenine olan güvenimizi pekiştirir ve bilimin güvenilirliğine derin bir anlam kazandırır.

Ahmet SÖYLEMEZOĞLU
ahmetys2005@gmail.com

RUHA YAKIN DEFTERLER

Artık teknolojinin de hayatımızın her yerine girmesiyle insan kendi düşüncelerine vakit ayıramaz oldu. Özellikle düşüncelerini topladığı defterlerle alakasını yitirdi. Ben de son 1 yıldır gerek içimi dökmek için gerek fikirlerimi, düşüncelerimi toparlamak için gerekse hoşuma giden şiirleri toplamak için defter kullanıyorum. Bir defteri tabi ki herkes istediği gibi kullanabilir ancak bir de eski insanlar nasıl kullanmış diye bakmamak olmaz. Bu konu hakkında izlediğim bir videodan bahsedeceğim.

Video "Journal Like a Renaissance Philosopher – ParkNotes". Bu videoda defter türlerinden ingilizce adı "commonplace" olan defterlerden bahsediyor. Dilimizde şu ana kadar yer etmemiş kelimeleri Türkçe konuşurken kullanmaya karşı bir alerjim olduğundan yazımın kalanında "commonplace" yerine "ruha yakın" defterler diyeceğim, çünkü bu defterlerin içine yazmak istediklerimiz hep ruhumuza yakın hissettiklerimiz oldu, oluyor ve olacak.

Bu "ruha yakın" defterleri 3'e ayırıyoruz. Birincisi tabiri caizse kendisinden şipşak defter diye bahsedebiliriz. Bunun nedeni basit, anlık kullandığın, o an aklına geleni yazdığın, öbür gününü planladığın belki alışveriş listesi olarak kullandığın bir defter. Kendime de yakın zamanda böyle küçük karton kapaklı bir defter yaptım.

İkincisi daha çok alıntı defteri diyebileceğimiz tarzda bir defter. Adından da anlaşılacağı üzere bu defteri kullanırken genellikle hoşumuza giden bir sözü, bir alıntıyı veya hoşumuza giden bir şiiri not alıyoruz. Burada hiçbir konu fark etmeksizin alıntıları defterimize alırsak genel, sadece belli bir konu üzerine olanları alırsak spesifik bir defter olur.

Üçüncüsü ve sonuncusunu öbür ikisinden ayıran bir özelliği öbürlerinin de "ruha yakın" defterler kategorisine girmesine rağmen tarihte asıl "ruha yakın" defterler şimdi bahsedeceğim defter türüdür. Ruha yakın defterler içine alıntıları yazsan da asıl olarak bir düşünce hakkında yazarken o alıntıyı dahil ediyorsun. Alıntı olsa da olmasa da olur neticede asıl amaç düşüncelerini aktarmaktır. Bunlar günlük düşünceler gibi "aklıma hoş bir söz geldi yazayım" dan ileride, daha çok fikir tartıştığın bir yerdir.

Bu ruha yakın defterler de 4'e ayrılır. Genel ve Toplama, Genel ve Düşünce, Spesifik ve Toplama ve son olarak Spesifik ve Düşünce. Genel olunca her konuda yazdığın, spesifik olunca ise sadece belli bir konu seçtiğin bir defter demek oluyor. Toplama demek üzerine yorumun minimum olduğu yazıları toplamak oluyor. Düşünce ise aldığın alıntı üzerinde kendi düşüncelerini yazdığın bir defter türü oluyor.

Burada amacımız, insanların teknolojinin zihni yoran tarafından bir an olsun uzaklaşıp, düşüncelerini ve ruhlarına yakın hissettiklerini kaydedebilecekleri bir defter sahibi olmalarını sağlamak. Elbette herkes, kendine en uygun yöntemle defter tutmakta özgür; yeter ki düşüncelerini geliştirebileceği ve kendine ait bir köşesi olsun. Yıllar sonra o defteri açtığınızda, bugünkü düşünce dünyanızın gelişimine nasıl bir köprü kurduğunu görecek ve zamana meydan okuyarak geçmişteki kendinize sıcacık bir selam vereceksiniz.

KÜLTÜR - SANAT - EDEBİYAT

Rafet ÖZCAN
rafetozcan38@gmail.com

İYİLİĞİN MÜKÂFATI, KÖTÜLÜĞÜN CEZASI

Evvel zamanda iki çocuk arkadaş olarak bir yolculuğa çıkarlar. Bu çocuklardan birisi akıllı uslu iyi kalpli, diğeri ise yaramaz mı yaramaz haylaz mı haylaz, kötü düşünceli birisiydi. Güzel düşünceli akıllı çocuk her şeyin iyisine bakıp güzel düşünceler ile helal şeyleri almakta yasak ve haramlardan kaçınmakta. Diğeri ise önüne gelen her şeyi alıp yiyor yada zarar vermekten zevk alıyordu. Güzel düşünceye sahip çocuğun annesi daha yola çıkmadan oğluna tembih ediyor ve diyor ki, oğlum ne olursa olsun sakın yalan söyleme haram yeme. Bu arada yolda harçlık yapması için bir miktar parayı da cebinde kaybetmesin diye atletinin gizli bir yerine bir cep yapıp oraya koyuyor.
Ne olur ne olmaz seni yolda çeviren olursa paralarını almasınlar oğlum. Sen hem çalış hem oku bu paraları da sıkışınca harçlık yap diyor. Öteki çocuğun annesi ise ne para veriyor ne de tembihte bulunuyor. Çocuklar bir müddet gittikten sonra arkadaşlıkları sona eriyor. Yaramaz haylaz çocuk başka bir yola diğeri ise aynı yolda yolculuklarına devam ediyorlar.

İyi kalpli çocuk Abdulkadir iyi insanlarla beraber çalışıp para kazanıp okumak için giderken yollarını eşkıyalar kesiyor ve ne var ne yok herkesi soyuyorlar. Bu çocuğun yanına gelip sende neyin var deyince, çocuk benimde param var diyerek çocuk koltuğunun altına dikilen parayı gösteriyor. Çocuğa biz seni aramayacaktık sen niçin paranı gösterdin deyince, ben yalan söyleyemem. Niçin diye sorunca, çünkü ben yalan söylememek için anneme söz verdim diyor. Eşkıyaların başı biraz düşünüp, vay be annesine söz veren çocuk sözünde duruyor da, biz koskoca adamlar Allah'a söz verdiğimiz halde sözümüzde durmayıp soygunculuk yapıyoruz.
Bu çocuk bize büyük bir ders verdi dağıtın paraları geriye biz bundan sonra dürüst insan olacağız deyip eşkıyalıktan vaz geçiyorlar. Çocukta yalan söylememenin mükafatını okuyup büyük adam olarak görüyor. İşte bu çocuk büyük evliya Hazreti Abdulkadir Geylani'dir. Diğer çocuk ise kötü arkadaş ediniyor o arkadaşları ile çeteler kurup hırsızlık yapıyor. Önce bir yumurta çalarak hırsızlığa başlıyor sonra tavuk çalıyor daha sonra büyük hırsızlıklar yaparak annesini mutlu ettiğini sanıyor. Annesi de bu kötü davranışlara göz yumarak oğlunun büyük bir hırsız olmasına sebep oluyor . Azılı eşkıya ve hırsız olan bu kişi günlerden bir gün hırsızlık yaparken yakalanıp hapse atılıyor. Sonunda idamlık olarak mahkemeye çıkarılıyor. Hakim soruyor oğlum son bir isteğin var mı diye? Adam diyor ki ben annemi görmek onu kucaklayıp öpmek istiyorum, deyince hakim derhal annesini getirtiyor.

Çocuğu ile buluşan anne üzgün. Oğluna sarılıyor. Bu arada Adam annesine dilini öpmek istediğini söylüyor. Anne dilini uzatınca dilini ısırıp koparıyor. Hakim biraz kızgın, ne yaptın sen deyince, adam hakim bey annem bunu hak etti diyor. Çünkü o beni her hırsızlık yaptığımda alkışlıyordu. Şimdi ben büyük bir hırsız oldum ölüm cezası aldım. O da beni ikaz etmemenin cezasını buldu çeksin diyor.

İşte çocuklar iyilik her zaman iyilik getirir kötülük ise sonu hapishane, hastane ya da mezarlık olmak üzere insanı cezaya müstahak eder.

Sizler ise her zaman iyilik yapıp güzel davranış sergileyerek vatan ve milletimizi faydalı insanlar olun. Hepiniz sağlıcakla kalın.

İbrahim TAZEOĞLU
ibrahimtazeoglu@yaani.com

UYAN EY MÜSLÜMAN

Yalan aklımızı çeliyor her an
Uyan ey Müslüman bak sabah oldu
Hem caiz de değil o illet şer an
Uyan ey Müslüman bak sabah oldu

Su uyur fakat düşman uyumaz
Hem o düşman ki kurnaz mı kurnaz
Güzelce abdest al sonra kıl namaz
Uyan ey Müslüman bak sabah oldu

Aşikar olmuşken tüm truvalar
Peşlerinde insanla dolu ovalar
Kim hangi orduyla onu kovalar
Uyan ey Müslüman bak sabah oldu

Sandım ki kalmamış Müslüman yurdu
Zihnim durakladı sonrada durdu
Buldum gölde maya tutan yoğurdu
Uyan ey Müslüman bak sabah oldu

Hem akıl hem de kalp aynı kefede
Ümitsizlik illet Rabbim def ede
Tembelliğe düşme olsan da dede
Uyan ey Müslüman bak sabah oldu

HACI ADAYLARININ KAFİLE VE UÇUŞ BİLGİLERİ BELLİ OLDU

Bu yıl hac farizasını yerine getirmek üzere kutsal topraklara gidecek hacı adaylarının kafile ve uçuş bilgileri erişime açıldı. Diyanet İşleri Başkanlığının internet sayfasında yer alan bilgiye göre, "Diyanet İşleri Başkanlığı 2025 Yılı Hac Organizasyonu" kapsamında hacı adaylarının kafile ve uçuş bilgileri belli oldu. Hacı adayları, kafile ve uçuş bilgilerini "www.hac.gov.tr" adresinden öğrenebilecek. 2025 yılında hacca gidiişler 29 Nisan- 31 Mayıs tarihleri arasında olacak. Hac dönüşleri ise 11 Haziran - 5 Temmuz olarak Diyanet tarafından duyuruldu.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirli kriterlere sahip Mekke ve Medine'de konaklama hizmeti sağlanıyor. Normal odaların ücretleri ise SAR cinsinden tahsil edilecek.

4 KİŞİLİK ODA 24.500 SAR
3 KİŞİLİK ODA 26.500 SAR
2 KİŞİLİK ODA 28.500 SAR
(19 Mart itibarıyla 24.500 SAR, 250.184,39 TL civarında tutuyor.)

Diğer yandan yakın mesafe konaklama seçenekleri için ise 69.500 SAR ile 43.00 SAR arasında değişen ücret talep ediliyor.

(aa.com.tr)

BARANİ

KAVGAM

‘’Bir an-ı seyyale ile dolaşırken zamanda
Anladım ki hayatım gizlenmiş bir anda’'

Ve sonra... İnziva istedim yağmurlardan, vakitlerden ve kavramlardan... Zihnimden düşen bütün kavgalardan...
Sancılardan, sargılardan ve sanrılardan... Bu öyle bir döngü ki: “Kendinden yabancılaşırsın” ve o kokuyu alırsın uzaklardan.
Ve yoruldum artık, her şeyde “ön alan” yargılardan.
Ya sus..!
Ya yüzleş..!
Kalksın artık bu kirli sepetlerdeki leş...
İster iyi ol, istersen kötüleş...
Bu kavga senin kavgan...
Senin ellerinle büyütecek Yaradan,
Gökyüzünde her gün açıncaya kadar tan.
Ve uyan...
Artık uyan...!!!
Görmüyor musun, eksiliyoruz zamandan...
Sen ise inziva istiyorsun yağmurlardan.
Yoksa bu; cinni mi... cinnet mi... cennet mi...?
Uyan ki cehennem kokuyorsun.
Bu bir uzlet mi..?
Daktilonun yapraklarından sen mi akıyorsun, anlattığın kehanet mi...?
“Sen” dediğin senin mi, emanet mi..?
Yoksa senden sonrakiler gibi kalplerden, nefeslerden ve nefislerden bir hicret mi...?
Diyorum ya...
Vakitlerden ve kavramlardan...
Zihnimden düşen bütün kavgalardan...
Kemikleşmiş, çizilmiş ve bükülmüş yüzler düşüyor birer birer aynalardan.
Belki de bir “sen” doğacaksın karanlıklardan...
İster iyi ol, istersen kötüleş...
Bu kavga senin kavgan...
Senin ellerinle büyütecek Yaradan,
Gökyüzünde her gün açıncaya kadar tan...
Kalmak mı, korkmak mı... durmak mı...
Yoksa hınca hınç dolup taşmak mı...
Sözcüklerimle usul usul yaşlanmak mı...
Belki de ölmek...
Ki bu, yaşamak mı..!?
İşte bak...
Çıkamam ben kavgalardan, yargılardan, sargılardan...
Bir tek sen bal sürüyorsun ekmeğime...
Ve tutunmak için ellerime...
Gün doğup, gün batıp...
Beni “senden bilip”, yeniden yaratıp...
Uyan..! diyerek manaya atıp...
Katıksız bir hüner yapıp...
Neyse... derin... derin... derin...
O kadar sıcak ki... üşüyor yine kelepçelerim.
Ve yoruldum artık, her şeyde “ön alan” yargılardan...
Ya sus..!
Ya yüzleş..!
Kalksın artık bu kirli sepetlerdeki leş...
İster iyi ol, istersen kötüleş...
Bu kavga senin kavgan...
Belki de bir “sen” doğacaksın karanlıklardan...

Erkam YILDIRIM
eryld.pages@gmail.com

GÖÇTÜĞÜN KERVAN DEĞİLİM

“Göçtüğün Kervan Değilim”
Alga BABAN
Kaçıyor zihnimin uçlarından, efkârıma tutunan ve yontulan yargılardan dikilen anıtlar... Doğmayan güneş, doğmayan ses, beni bana karıştıran nefes... Sorgulardan ve sorulardan darağacına çivilenen kafes! Soğuk öpücükler kokluyor ruhumu. Bu mızraptan mı, tenden mi, güftelerden dökülen nağmeden mi..? Bilinmez... Bilinmez ki zira "Göçtüğün Kervan Değilim!" Ve öyle bir cinayet ki, ellerimle kefenledim zihnimi. Ahlâk deryasından üzüm şerbetleriyle yıkandım. İnandım ve taptım. Zira dediler ki: "Yokluktan yaratıldın." Doğdum, doldum ve kalktım.
Ve dedim ki: "Sen beni yokluktan, ben varlıktan yaşattım." Oysa bilgelerin göğsünden süzülen berrak nehirlerin pak ve ulu çocukları gibiydim. Ben, Kudüs topraklarında yetişen limon ağaçlarının kokusunun gölgesiydim. Ve ben, yalnızlığının mabedinin kıblesiydim.
Ben ki, Nil Irmağı’ndan akan Musa Peygamber’in beşiğiydim...
Toprağım bir sen gibi; mukaddes ve mukadder... Hangi felek dayanır ki buna, ey bunu yaşatan kader? Ben "Göçtüğün Kervan Değilim!" Zira ellerimle kefenledim zihnimi. Artık ne acı kaldı, ne elem, ne de keder. Çendan onlar da artık ölüler pazarından gömüye götürüldüler.
"Sus!" diyorlar bana, susamıyorum...! Bazen "Susma!" diyorlar bana. "Neden?" diyorum. O meşhur slogan yankılanıyor kulaklarımda...
Peki ya zihnimi dolduran efkârımın gördüğü rüyalar... Rüyalardaki "Ben"i kuşatan hülyalar... Bir hançer gibi göğsümün göğüne doğan kavgalar, karmaşalar ve karanlıklar... Nuh Tufanı gibiyim! Kalmak mı, gitmek mi, yoksa Uludağların doruklarına göçmek mi...?
Hangisi Ya Rabbi..? Ölmek mi..?
Bîkesin, kesî ve bîcanın canı senden değil miydi? Canlara can katan ve canana can veren Dest-i Kudret dergâhı... Sen değil miydin..?
Düşünceler, sorgular... Hâşâ seni soruşturmaktan bile korkuyorlar. Öyle ki ömürlerce tene giren ruhlar, hürriyetlerinden bile titriyorlar.
Ancak anlıyorum. Sen sınırsız, muallâ ve ihâta edici; ben nâkıs, nankör ve yok edici...
Değil miydi ki Cebrail’i, dostun Halil İbrahim geri çevirdi? Tam kuruldu cehennem, "İbrahim öldü!" denildi.
Diyorum ki; toprağım hasta ve toprağım yasta. Öyle bir el değmeli ki beni topraklarımda yaşatsa...
Ahlâk deryasında üzüm şerbetleriyle yıkandığım anıları hatırlatsa...
Farkındayım... Fütursuzum ve kaba... Ancak satırlarımın ruhundan sızan hüznün başı ağrıyor ve migren fazına tutuldu. Belki haberin bile yok... Hâşâ Allah! Allah unutuldu...
Öyle ki söylenecek çok, çok şey var. Ancak trafiğe dikkatli çıkmak gerekiyor. Zira bazen edep, nazdan evvel geliyor.
Gönlümün kıblegâhında hiç susmayan sevgili... Kıbleler değişiyor, yeter ki sen anılma... Gel gör ki senden öte ne yurt kaldı ne belde... Artık kalsak da olur, kalmasak da bu tende.
Ki ey yolcu, ondandır bu naz ve isyanım. Ben "Göçtüğün Kervan Değilim!" Zira kendi ellerimle kefenledim zihnimi. Çünkü ben yürekten yaş alırım...

Muhammed Sait ÇATALKAYA
msaitctlkya@gmail.com

ADNAN MENDERES'İN HAYATI I. KISIM

Meşakkatli Bir Ömür: Adnan Menderes'in Bilinmeyen Yılları

Adnan Menderes, 1899 yılında Aydın vilayetinin Koçarlı ilçesinin Çakırbeyli köyünde dünyaya geldi. Babası Kâtipzadeler ailesinden, tahrirat kâtibi, hukuk okumuş, kısa süre dava vekilliği de yapmış, küçük bir memur olan İbrahim Ethem Bey'dir. Annesi ise Kırım Türkleri'nden ve Aydın'ın büyük toprak sahibi ailelerinden Hacı Alipaşazadeler'in kızı, kimi kaynaklara göre Tevfika, kimi kaynaklara göre Tevhide Hanım'dır. Ne yazık ki, Menderes henüz çocuk yaşta, daha bir buçuk yaşındayken annesini ve iki buçuk yaşındayken babasını veremden ötürü kaybetti. Bu nedenle onları neredeyse hiç hatırlayamamaktadır.

Anne ve babasının vefatının ardından, Adnan Menderes'in en yakınındaki insanlar belliydi: Ablası Melike Hanım ve hem öksüz hem de yetim kalan çocukların bakımını üstlenen babaannesi Fıtnat Hanım. Menderes, altı veya yedi yaşındayken çok sevdiği ablası Melike Hanım'ı da kaybetti.

Bu vefatlar onun hayatını müthiş derecede etkiledi ve onu adeta yalnız ve kimsesiz duruma düşürdü. Artık hayatında yalnızca babaannesi Fıtnat Hanım kalmıştı. Babaannesi, onun hem fiziksel hem de manevi gelişimi için büyük çaba sarf etti. Bu dönemde Menderes'in hayatında önemli bir rol oynayan babaannesi, ona hayatın zorluklarıyla başa çıkma konusunda rehberlik etti.

Dokuz yaşındayken, anne tarafından dedesi Hacı Alipaşazade'den miras kalan Aydın'daki Çakırbeyli Çiftliği'nin sahibi oldu. Bu miras, ona çocuk yaşta büyük bir sorumluluk yükledi. Henüz çocuk denilecek yaşta, geniş toprakların yönetimiyle ilgilenmek zorunda kaldı. Bu durum, yıllar sonra insanların gördüğü liderlik vasıflarının ve sorumluluk bilincinin erken yaşta gelişmesine katkı sağladı. Çiftlik hayatı, Menderes'in karakterinin şekillenmesinde önemli bir rol oynadı. Genç yaşta karşılaştığı zorluklar, onun azim ve kararlılığını pekiştirdi. Çiftlikte çalışmak, toprakla iç içe olmak ve üretim süreçlerini yönetmek, Menderes'in ilerleyen yıllarda tarım politikalarına olan ilgisinin temelini oluşturdu. Bu deneyimler, Menderes'in halkın sorunlarını anlama ve çözme konusundaki yetkinliğini artırdı.

Adnan Menderes'in çocukluk yıllarında yaşadığı bu zorluklar ve erken yaşta üstlendiği sorumluluklar, onun ilerleyen yıllarda Türkiye'nin siyasi hayatında önemli bir lider olmasında etkili oldu. Hayatın erken dönemlerinde karşılaştığı bu deneyimler, onun milletine hizmet etme arzusunu ve kararlılığını güçlendirdi.

Adnan Menderes'in çocukluk yıllarında yaşadığı bu zorluklar ve erken yaşta üstlendiği sorumluluklar, onun ilerleyen yıllarda Türkiye'nin siyasi hayatında önemli bir lider olmasında etkili oldu. Hayatın erken dönemlerinde karşılaştığı bu deneyimler, onun milletine hizmet etme arzusunu ve kararlılığını güçlendirdi.

Adnan Menderes'in eğitim hayatı, onun karakterinin ve liderlik vasıflarının şekillendiği önemli bir dönemdir. Bu süreç, hem maddi zorluklarla hem de dönemin siyasi ve sosyal çalkantılarıyla örülüdür. Menderes'in eğitim yolculuğu, onun azmi, kararlılığı ve idealleri uğruna verdiği mücadelenin bir yansımasıdır. İlk eğitimine İzmir'de bulunan İttihat ve Terakki Mektebi'nde başladı. Bu okul, dönemin modern eğitim kurumlarından biri olarak kabul ediliyordu. Ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde yaşanan siyasi ve ekonomik sıkıntılar, eğitim sistemini de olumsuz etkiledi. Menderes, bu ortamda eğitimine devam ederken, ailesinin maddi durumu nedeniyle çeşitli zorluklarla karşılaştı. Eğitim masraflarını karşılamak için ailesi fedakârlıklarda bulunmak zorunda kaldı.

İttihat ve Terakki Mektebi'ndeki eğitiminin ardından, Menderes'in eğitim hayatında önemli bir dönüm noktası olan Kızılçullu Amerikan Koleji'ne geçti. İzmir'in Buca ilçesindeki bu okul, 1913 yılında yeni kampüsünde eğitim vermeye başlamıştı. Kolej, modern eğitim anlayışı ve hürriyetçi ortamıyla biliniyordu. Menderes, burada aldığı eğitimle ufkunu genişletti ve farklı kültürlerle tanışma fırsatı buldu.

Bir arkadaşı, Menderes'in okul hayatındaki yalnızlığını şöyle anlatmaktadır: "Kardeşim, ana nedir bilmiyorum ama sezerdim. Baba nedir bilmiyorum ama sezerdim. Ablamın hatırası, küçük ve beyaz bir duman parçası gibi içimde titrer... Ama, mektep duvarları içinde bile yapayalnız yaşardım. Bayramlarda, tatillerde evlatlarını, çocuklarını, kardeşlerini almaya gelenleri gördüğüm zaman içim yanar, kendimi zapt edemezdim. Zaafım görünür endişesiyle de yatakhaneye, mektebin gizli ve görünmez köşelerine kaçar, saklanır, hıçkıra hıçkıra ağlardım. Tırnaklarımı yerdim. Bu ağlama sesleri, bugün bile kulaklarımda akisler yapar. Bu acıyı tatmayan insana, bu acıları anlatmak mümkün değildir..."

1914 yılında başlayan Birinci Dünya Savaşı, Menderes'in eğitim hayatını derinden etkiledi. Savaşın getirdiği ekonomik ve sosyal zorluklar, eğitim kurumlarının işleyişini aksattı. 1916 yılında, lise son sınıftayken, zorunlu askerlik hizmeti nedeniyle eğitimine ara vermek zorunda kaldı. Acemi eğitimini bitirip 20.737 sicil numarası ile zabit namzedi olarak Suriye Cephesi'ne gönderildi. Yolda, Pozantı yakınlarında narin hastalıklarla dayanıksız vücut yapısı nedeniyle hastalandı. Pozantı Menzil Komutanlığı onu trenden alıp seyyar hastaneye yatırdı. Tropika, yani zehirli sıtma teşhisi konuldu. Zayıflayarak 40 kiloya kadar düştü. Pozantı'dan İzmir'e gönderilen Menderes, İzmir'de 17. Kolordu emrine verildi. Rütbesi, günümüz dilinde asteğmenliğe yükseltildi. Menderes, 30 Ekim 1917'de terhis olduğunda hayatında kalan en önemli insanı, babaannesi Fıtnat Hanım'ı kaybetti.

15 Mayıs 1919'da Yunanlılar İzmir'i işgal ettiğinde, Adnan ve Ethem Menderes Aydın'daki Çakırbeyli Çiftliği'ndeydi. O dönemlerde İtalyanların da saldırıları üzerine Menderes ve yakın arkadaşları Ay-Yıldız Çetesi'ne katıldı. Çiftlik, Kuvâ-yi Milliye birliklerinin merkez noktalarından biri oldu. Kurtuluş Savaşı döneminde, memleketi için en içten arzusu ile direnişlere katıldı. Büyük Taarruz ve İzmir'in kurtuluşundan sonra bir süre İzmir Kordon'da Sansür Şubesi'nde görev yaptı ve daha sonra terhis edilerek hizmetleri nedeniyle İstiklal Savaşı Madalyası ile taltif edildi.

Askerlik dönüşünden 1930 yılına kadar, Çakırbeyli Çiftliği'nin "Bey"i olarak anıldı. Babaannesi Fıtnat Hanım'ın şu sözleri aklında büyük bir yer edindi: "Oğlum, sen bana tek yadigârsın. Oku, öğren, yetiş. Ama toprağını, çiftliğini unutma. Senin asıl ekmek kapın, toprakların olacaktır. Onu ellerin eline bırakma. Toprak nankör değildir. Ne ekersen onu fazlasıyla verir. Sen toprak beyi olacaksın oğlum, toprak adamı bunu unutma!" Bir müddet bu topraklarda bey olarak anılmıştı..

Savaşın sona ermesiyle birlikte, Menderes eğitimine devam etme arzusu taşıyordu. Ancak, savaşın getirdiği yıkım ve ekonomik sıkıntılar, eğitimine hemen devam etmesini engellemişti. Adnan Menderes'in siyasi hayatı, Türkiye'nin tek parti döneminden çok partili hayata geçiş sürecinde önemli bir yer tutar. 1946 yılında Demokrat Parti'nin kuruluşuna kadar uzanan bu süreç, onun siyasi tecrübelerinin ve liderlik vasıflarının şekillendiği bir dönemdir.

Menderes'in siyasete ilk adımı, 1930 yılında Ali Fethi Okyar tarafından kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası ile olmuştu. SCF'nin Aydın il teşkilatının başkanlığına getirilen Menderes, bu görevle birlikte aktif siyasete başlamıştır. Ancak SCF'nin kısa ömürlü olması nedeniyle, bu deneyimi de kısa sürmüştü. 1931 yılında Cumhuriyet Halk Partisi'nden Aydın milletvekili seçilmesinin ardından, Ankara Hukuk Fakültesi'ne kaydolmuştu. 1935 yılında buradan mezun olarak hukuk alanında eğitimini tamamladı.

Görsel: (aa.com.tr)

Bu süreçte, hem siyasi hayatını sürdürdü hem de eğitimine devam etti. Eğitim hayatındaki bu gecikmeler ve zorluklar, onun azmini ve kararlılığını daha da pekiştirmişti. Adnan Menderes, 1931 yılında Aydın milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girmiş ve CHP saflarında aktif bir siyasi hayat sürdürmüştü. Bu dönemde, özellikle 1945 yılına gelindiğinde, parti içi muhalefetin önemli bir figürü olarak öne çıkmıştı.

Menderes'in CHP'deki faaliyetleri, meclise sunduğu kanun önergeleri ve tutumları dikkat çekmişti. 1945 yılında, II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte Türkiye'de demokratikleşme talepleri artmış, bu süreçte CHP hükümeti, toprak reformunu gündeme getirmişti. Şükrü Saraçoğlu hükümeti tarafından hazırlanan "Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu" tasarısı, büyük toprak sahiplerinin ellerindeki arazilerin bir kısmının topraksız köylülere dağıtılmasını öngörüyordu. Ancak bu tasarı, parti içinde ve özellikle büyük toprak sahipleri arasında tartışmalara yol açmıştı.

Adnan Menderes, İzmir Milletvekili Celal Bayar, İçel Milletvekili Refik Koraltan ve Kars Milletvekili Fuat Köprülü ile birlikte, 7 Haziran 1945 tarihinde CHP Meclis Grubu'na "Dörtlü Takrir" olarak bilinen önergeyi sundu. Bu önerge, parti içinde daha demokratik ve liberal bir anlayışın benimsenmesini talep ediyordu. Ancak, CHP yönetimi bu önergeyi reddetti ve bu dört milletvekili parti içinde muhalif olarak görülmeye başlandı. Bu süreç, Menderes ve arkadaşlarının CHP'den ihraç edilmesine ve Demokrat Parti'nin kuruluşuna giden yolu açtı.

Menderes, CHP'de bulunduğu dönemde basın ve ifade özgürlüğü konularında da eleştirilerde bulunmuştur. Hükümetin meclise getirdiği Basın Kanunu tasarısı üzerine yaptığı konuşmalarda, tasarının demokratik ilkelere aykırı olduğunu ve basın özgürlüğünü kısıtlayacağını savunmuştur. Bu eleştirileri, parti içinde ve kamuoyunda geniş yankı bulmuş, Menderes'in muhalif kimliğini pekiştirmişti. Menderes'in eleştirileri ve muhalif tavrı, partinin sert ve otokrat yönetimi tarafından hoş karşılanmamış ve parti içi disiplin mekanizmaları devreye sokulmuştu. 6 Eylül 1945 tarihinde yapılan CHP Genel İdare Kurulu toplantısında, Menderes ve Köprülü'nün parti aleyhine faaliyetlerde bulundukları gerekçesiyle cezalandırılmaları gündeme gelmiştir.

Bu süreç, Menderes'in CHP'den ihraç edilmesiyle sonuçlanmış ve Demokrat Parti'nin kuruluşuna zemin hazırlamıştı.

Adnan Menderes'in hayatı, çocukluk ve gençlik yıllarından itibaren türlü meşakkatlerle şekillenmiş, bu zorluklar onun karakterini ve liderlik vasıflarını pekiştirmişti. Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin 25. Lem'a, Altıncı Deva'da musibetler hakkında söylediği;"... senin başından geçmiş elemler, musibetlerin düşünmesi, bir manevî lezzeti deşiyor ki senin kalbin şükreder. Çünkü elemin zevali, lezzettir. O elemler, o musibetler zevaliyle, ruhta bir lezzet irsiyet bırakmış ki düşünmekle deşilse ruhtan bir lezzet akıyor, şükürler takattur ediyor." Bu cümleye istinaden Menderes'in yaşadığı sıkıntılar, onun sabır ve metanetini artırmış, milletine hizmet yolunda azmini kuvvetlendirmişti.

Görsel: (aa.com.tr)

HUKUKÇU GÖZÜYLE

Bediüzzaman, eserlerinde, insanların karşılaştığı zorlukların, onların manevi tekâmüllerine vesile olduğunu belirtmiştir. Onuncu Söz'de de belirttiği üzere, "Zalim izzetinde, mazlum zilletinde kalıp buradan göçüp gidiyorlar. Demek bir mahkeme-i kübraya bırakılıyorlar." Bu ifade, dünya hayatında çekilen sıkıntıların, ahirette adalet terazisinde değerlendirileceğini gösterir. Menderes'in hayatındaki çileler de, onun manevi derecesinin yükselmesine vesile olmuş, milletine olan sevgisini perçinlemiştir.

Adnan Menderes'in çocukluk yılları, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki buhranlı zamanlara denk gelmiştir. Çocukluğu Balkan Savaşları'nın üzüntülerine tanık olurken, gençlik çağı Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı yıllarında geçmişti. Bu zorlu dönemler, onun milletine olan bağlılığını ve hizmet aşkını artırmıştı.

Üstad Hazretleri, insanların kendi istekleriyle gerçekleşen günahlarından dolayı sorumlu olduklarını belirtir ve insanın iyiliklerle övünmeye hakkı olmadığını ifade eder. Çünkü iyilikleri isteyen Allah ve gerçekleşmelerine yardım eden de O'nun rahmetidir. Bu anlayış, Menderes'in hayatında da tezahür etmiş, o, yaptığı hizmetleri bir lütuf olarak görmüş ve tevazu içinde milletine hizmet etmiştir.

Netice itibarıyla, Adnan Menderes'in hayatı, çile, sabır ve millet sevgisiyle yoğrulmuş bir ömürdür.

Üstâd Bediüzzaman Said Nursî'nin Hutbe-i Şamiye'de geçen şu cümlesi: "Kimin himmeti milleti ise, o kimse tek başıyla küçük bir millettir." Menderes'in himmeti, milleti olmuş; bu uğurda çektiği sıkıntılar, onun kıymetini milletin nazarında artırmıştır. Onun hayatı, sabır ve metanetle yoğrulmuş, milletine adanmış bir ömrün timsalidir.

Görsel: (bbc.com)

ADNAN MENDERES

- Türkiye Cumhuriyeti'nin "Demokrasi" ile gerçekleşen seçimleriyle birlikte 14 Mayıs 1950 yılında halkın iradesiyle seçilen ilk Başbakan.
- 16 Haziran 1950'de, seçimlere girmeden önce halka verdiği "Ezan-ı Muhammedi'yeyi aslına çevireceğim." sözünü yerine getirmiş ve bu necip millete getirdiği hürriyet ile "İslam Kahramanı" olmuştur.
- 27 Mayıs 1960 senesinde, sivil iradeye yapılan askeri ihtilal sebebiyle asılsız bir çok iddia kaynak gösterilip idam edilerek şehit olmuştur.

Rafet ÖZCAN
rafetozcan38@gmail.com

MESÛT OL ANNE..!

Merhamet sahibi yüce Yaratan
İnsanı bir sudan yarattı anne.
Rahmi medarında her bir annenin,
Şekilden şekle çevirdi anne.
Bir insan haline getirdi bizi
Rızıkla besledi vücudumuzu,
Ruh ile süsledi bedenimizi
Dokuz ay karnında taşıttı anne.
Kanınla beslendim göbek bağından
Can verdin sen bana, kendi canından
Uzun yolculuğun acılarından
Senin o sevgine kavuştum anne.
Dünyaya gelmem olunca yakın
Sancı çekiyordun durmadan sakin
Doğum sonrası halinle lakin,
Sabır kahramanı gibiydin anne.
Sütünü emzirdin en az iki yıl
Uyku uyumadın belki de bir gün,
Sevginle büyüttün beni her gün
Duana muhtacım sevgili anne
Cenneti sermiştir önüne Mevla,
Merhamet vermiştir özüne Hüda,
Hayatın yavruna adadın diye,
En yüce makama, ermişsin anne.
Öf denir mi sana ey güzel ana,
Rabbimiz emretmiş itaat sana,
Kevser ırmağından iç kana kana,
Her iki dünyada mesut ol anne

Abdullah ÖZGÜN
ozgunab@yandex.com

PASİF DİRENİŞ, SİVİL İTAATSİZLİK, MÜSBET HAREKET VE ANAYASAL HAKLARIN SİNEMADAKİ YANSIMALARI:

Gandhi, Selma ve Invictus

Pasif direniş, anayasal hakların savunulması ve sivil itaatsizlik; müsbet hareket ile birleştiğinde, tarih boyunca toplumsal dönüşümlerin en güçlü araçlarından olmuştur. Gandhi (1982), Selma (2014) ve Invictus (2009) filmleri, farklı dönem ve coğrafyalarda barışçıl mücadelenin nasıl hayat bulduğunu etkileyici bir şekilde göstermektedir.

Adalet fıtrî bir duygudur ve insanın doğuştan itibaren önce ailesinde, sonra okulda, sonra sosyal çevresinde ve iş hayatında; en nihayetinde de ülkesinde ve dünyada görmeyi beklediği en güçlü ihtiyaçtır. El-Adl, İsm-i Azam'ın en yüksek mertebedeki isimlerinden biri olup; adaletin kişinin inancından, cinsiyetinden, dilinden, ırkından, sosyal yaşamından, siyasi tercihlerinden dahi önemli ve bütün bunlardan bağımsız olduğunu gerek kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'den (Maide 8, Nisa 135) gerekse peygamber efendimiz Hz. Muhammed (a.s.m)'nin yaşantısından ve hadis-i şeriflerinden anlıyoruz. Maalesef insanoğlu, siyasal ve sosyal anlamda birçok inkılabı gerçekleştirmiş ve medeni olduğunu iddia ettiği kanunları yazmış olmasına rağmen, hem bu kanunların uygulanmasında hem de toplumun geneline fert fert adaletin dağıtılması konusunda sınıfta kalmaya devam etmektedir.

Bildiğimiz kadarıyla kraliyetler yerini cumhuriyetlere bırakmıştır ve dünyanın her yerinde halkların iktidarda söz sahibi olduğu zamanlar, aşağı yukarı aynı zamanlara tekabül etmektedir. Yürüyüş ve barışçıl gösteri hakkı birçok ülkenin anayasasında var olan temel bir hürriyettir ve bu hakla aslında yönetime şu mesaj verilmektedir "Sizler daimi değilsiniz.Sizleri bizler seçtik ve eğer hakkı savunmaz, bizlerin koyduğu ve sizlerin uyguladığı yasalara aykırı davranırsanız biz buna rıza göstermeyiz"
Milli eğitimimizde gördüğümüz tarih dersleri boyunca gerek Cumhuriyet'e gerek Osmanlı Devleti'ne karşı yapılan tüm muhalif hareketlerin haksız ve yanlış olduğu konusunda didaktik dersler aldık. İsyan olarak nitelendirilen bazı kalkışmalar konusunda, müsbet hareket çerçevesinden çıkıldığı için hala aynı görüşte olsak da; sadece bir tane örnek vermek gerekirseVarvar Ali Paşa İsyanı gibi birtakım isyanlar tamamen o dönemki yönetimin İslami kuralları çiğnediği ve kendisine muhalif olan görüşleri bertaraf etmek için düzenlediğikomplolar neticesinde çıkmıştır. O tarihten bugüne değin yapılan çoğu uygulamalarda iktidarların gücünü muhafaza etmek için benzer davranışlar sergilediği görülmektedir.
"Hak, Hukuk, Adalet" perspektifinde tekrar değerlendirdiğimizde tarihimize geçmiş bazı isimlerin tarihin doğru yönünde canları pahasına durduğuna şahitlik edebiliriz.
Ayrıca, Tolstoy'un son nefesinde söylediği gibi "Devlet, halkın bağlılığından ibaret bir kavramdır"
Rusya gibi istibdatın beşiği olan bir yerde bu sözün söylenmesi aslında insanların yüzüne tokat gibi çarpması açısından önem arz ediyor.

Her ne kadar İslami kültürümüze göre otoriteye boyun eğmek, isyan etmemek, dahilde kılıç çekmemek bir Müslümanın vazifelerinden biri olsa da, görülen bir kötülüğü ve haksızlığı engelleme konusundaki resulullahın (a.s.m) sözünü bir an olsun aklımızdan çıkarmamalıyız. Bu minvalde müsbet hareket, pasif direniş veya sivil itaatsizlik altbaşlıklarına alınabilecek birkaç film önerisinde bulunacağım.

Gandhi (1982)

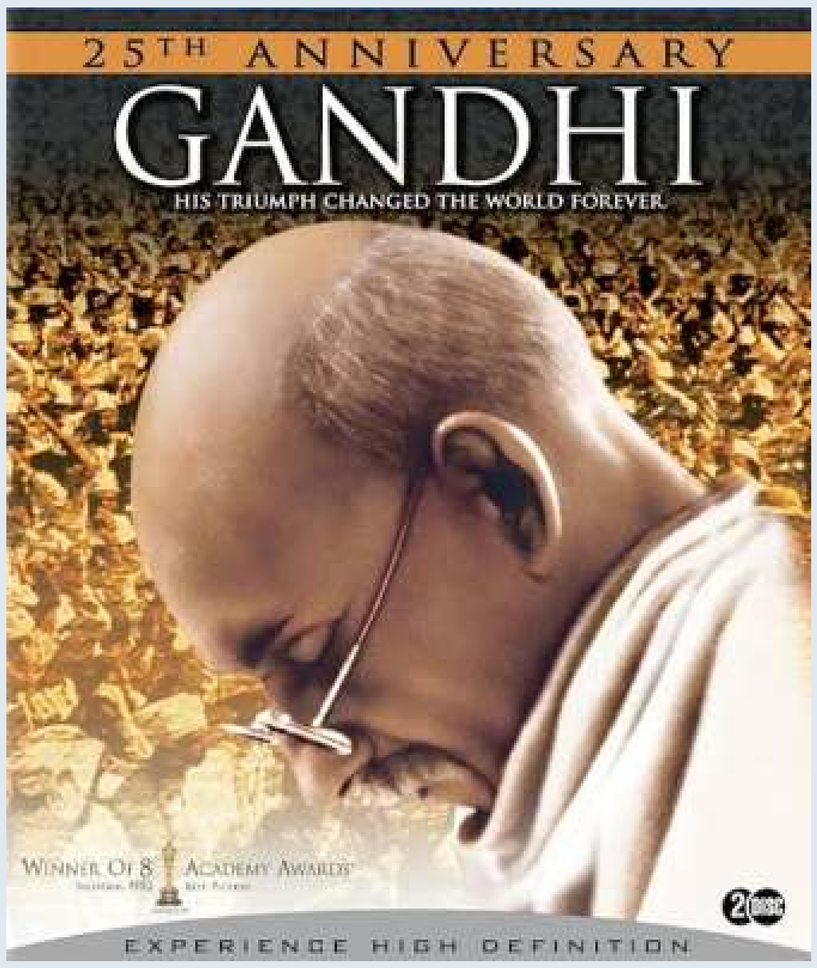
Richard Attenborough'un yönettiği Gandhi, Hindistan'ın bağımsızlık mücadelesinin merkezinde yer alan Mahatma Gandhi'nin hayatını ve felsefesini anlatır. Filmde, Gandhi'nin pasif direniş ve sivil itaatsizlik ilkeleri öne çıkar. "Salt yürüyüşü" gibi kitlesel eylemler, Britanya İmparatorluğu'nun zalim yasalarına karşı halkın anayasal haklarını savunma yöntemidir. Gandhi'nin yaklaşımı, fiziksel şiddete başvurmadan, adaletsiz yasalara uymayı reddetmek üzerine kuruludur. Bu yöntem, yalnızca siyasi sonuçlar doğurmakla kalmaz; aynı zamanda insanların vicdanlarına seslenen, güçlü bir ahlaki mesaj da taşır.
Gandhi'nin "Satyagraha" (hakikatin gücü) felsefesi, sivil itaatsizliği bireysel bir itirazın ötesine taşıyarak kitlelerin eylemine dönüştürür. Film, devletin meşruiyetinin sadece güç kullanımıyla değil, halkın rızasıyla var olabileceği fikrini işler.

"Dünyada görmek istediğimiz değişimin kendisi olmalıyız"

"Eylemlerinin sonuçlarını asla bilemeyebilirsin. Ama hiçbir şey yapmazsan, hiçbir sonuç da olmaz"

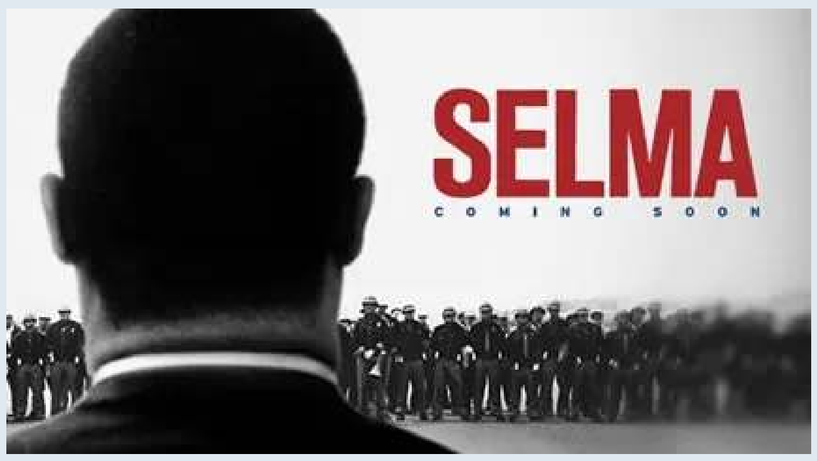
"Göze göz, tüm dünyayı kör eder."

"Bedenime işkence edebilirler, kemiklerimi kırabilirler, hatta beni öldürebilirler. O zaman ölü bedenimi elde ederler ama itaatimi asla."
Gandhi'nin "Satyagraha" (hakikatin gücü) felsefesi, sivil itaatsizliği bireysel bir protestonun ötesinde, kitlesel bir vicdan hareketine dönüştürür. Film, devletin meşruiyetinin yalnızca güçle değil, halkın rızasıyla mümkün olabileceği fikrini işler.

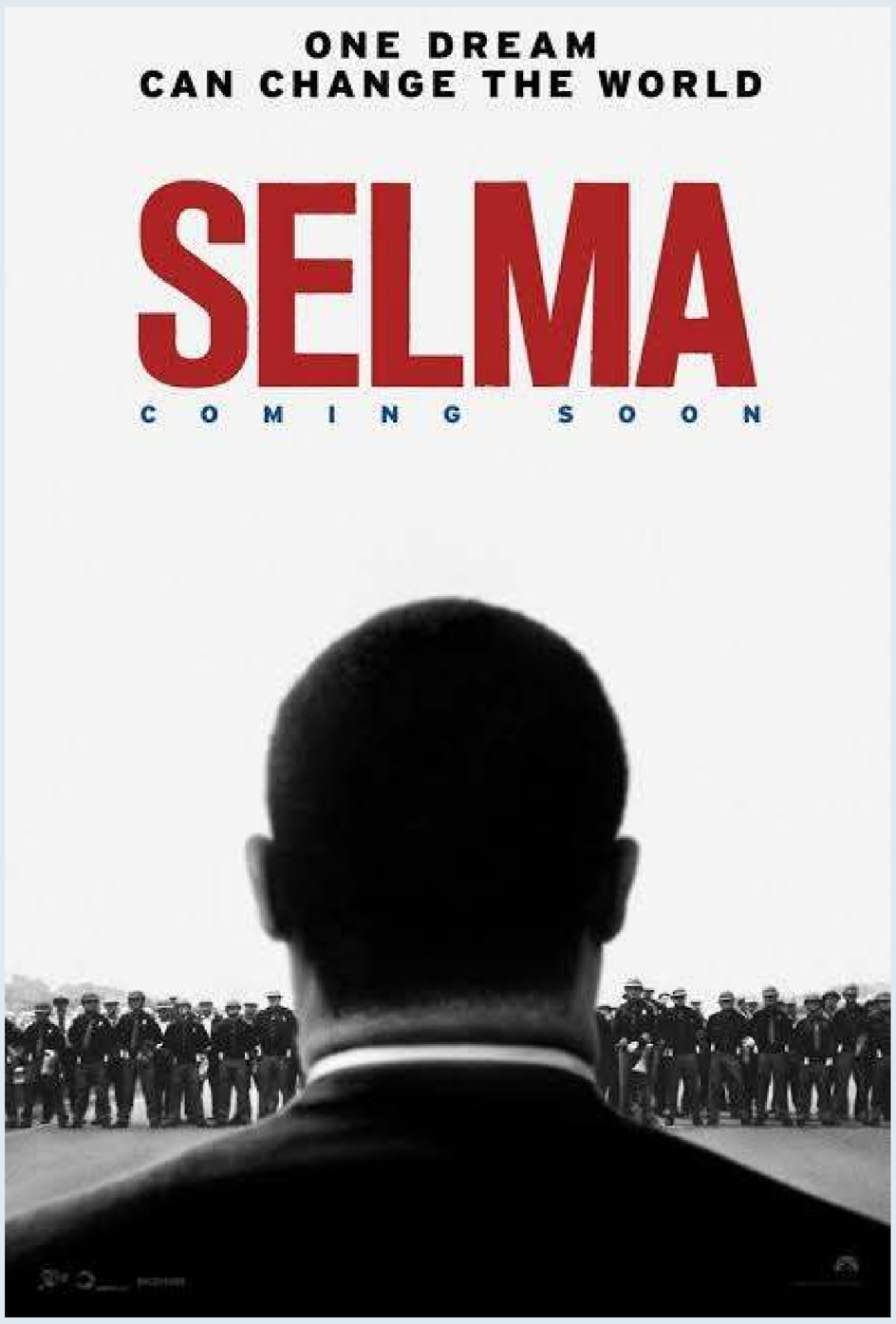
Selma (2014)

Ava DuVernay'in yönettiği Selma, 1965'te Alabama'daki Selma kentinde gerçekleşen oy kullanma hakları mücadelesini merkezine alır. Martin Luther King Jr.'ın liderliğinde yürütülen bu kampanya, Amerikan Anayasası'nın vaat ettiği hakların gerçek anlamda uygulanmasını sağlamak için yürütülen pasif direnişin önemli bir örneğidir.
Filmde, sivil itaatsizlik eylemleri –örneğin Selma'dan Montgomery'ye yapılan yürüyüş– doğrudan anayasal hakların çiğnenmesine bir yanıt olarak gelişir. Polis şiddetine rağmen barışçıl kalınması, mücadeleyi yalnızca hukuki bir dava olmaktan çıkarır; aynı zamanda vicdanlara ve kamuoyuna yönelik bir çağrıya dönüştürür. Selma, anayasal haklar ile fiili uygulamalar arasındaki uçurumu dramatize ederek, pasif direnişin hukuk ve etik arasındaki bağı nasıl güçlendirdiğini anlatır.

SİNEMA

Filmin neredeyse tamamında geçen muazzam konuşmalardan bazıları aşağıdaki gibidir:
“Kendi kaderime karar verememem. Çünkü başarılı olmamı değil de, dert çekmemi görmek isteyenler benim yerime karar verir. Bizden önce gidenler diyor ki, “Artık yeter. Artık yeter. Artık yeter. Bu, protesto demek, bu yürüyüş demek, bu hapis demek, bu risk demek ve bu zor iş”
“Önyargılı ve nefret dolu bütün beyaz politikacılar incili elinde tutup beyazlardan oluşan cemaatleri önünde sessiz kalan bütün beyaz din adamları, Jimmie Lee Jackson’ı kim öldürdü. Erkek ve kız kardeşlerinin aşağılandığı ve hayattan koparıldığı davaların hiçbirine katılmayan bütün siyahi erkek ve kadınlar öldürdü”
“Selma’nın silahsız insanlarına karşı bu öfke dolu şiddet devam ederken göz yaşartıcı gazla saldırıp savaştaki düşmanmışçasına coplanırken, dostlarımıza karşı hepimizin taşıdığı bir sorumluluk olduğu için, bu ülkenin hiçbir vatandaşı suçsuz olduğunu söyleyemez. Tanrının tüm erkek ve kadınlarına sesleniyorum. Bize katılın. Haksızlık ve zalimliğe karşı olan yürüyüşümüze katılın. Sizlerin yardımına ihtiyacımız var”

Invictus (2009)

ClintEastwood'unInvictus filmi, Güney Afrika'nın apartheid[1] sonrası yeniden inşa sürecine odaklanır. Film, Nelson Mandela'nın başkanlığı döneminde, Rugby Dünya Kupası'nı birleştirici bir araç olarak kullanışını işler. Invictus, doğrudan bir "pasif direniş" ya da "sivil itaatsizlik" filmi olmasa da, Mandela'nın uyguladığı yumuşak güç stratejisi üzerinden bu kavramlara dolaylı bir göndermede bulunur.

Mandela, intikam değil uzlaşma yolunu seçer; geçmiş adaletsizliklere rağmen toplumun birlikte geleceğe yürümesi gerektiğini savunur. Bu tutum, sivil itaatsizlik sonrası dönemde anayasal hakların pekiştirilmesi ve pasif direnişin kalıcı bir barış kültürüne dönüştürülmesi açısından önemli bir örnektir. Mandela'nın, siyahi çoğunluğun duygusal öfkesini yatıştırması ve beyaz azınlıkla uzlaşıyı teşvik etmesi, pasif direnişin yalnızca bir mücadele değil, bir yönetim biçimi de olabileceğini gösterir.
Filmden akılda kalıcı bazı replikler “Affetmek ruhu özgürleştirir. Korkuyu ortadan kaldırır. Bu yüzden çok güçlü bir silahtır”
“İlham kaynağına ihtiyacımız var, Francois. Çünkü milletimizi inşa edebilmek için hepimizin kendi beklentilerimizi aşması gerekiyor”
“Onları şefkat, itidal ve cömertlikle şaşırtmalıyız”
Gandhi, Selma ve Invictus, pasif direnişin farklı formlarını, anayasal hakların savunulmasını ve sivil itaatsizliğin tarih yazmadaki rolünü anlatır. Gandhi'nin İngiliz sömürgesine karşı verdiği şiddetsiz mücadele, King’in Amerikan güneyinde ırk ayrımcılığına karşı direnişi ve Mandela'nın barışçıl geçiş süreci, her biri halkların özgürlük ve onur mücadelesinde nasıl etik bir yöntemle büyük zaferler kazanabileceğini gösterir.
Bu filmler, sadece tarihi olayların anlatımı değil; aynı zamanda bugünün dünyasına da barışçıl değişim için ilham veren güçlü çağrılardır.
Şunu unutmamak lazımdır. Siyahilerin veya ezilen diğer grupların eşitlik ve adalet davaları, beyazların kalplerindeki vicdanın onayı ve bunu desteklemesi ile kazanıldı. Malcolm X ve Martin Luther King Jr gibi liderlerin de ölümü göze alacak kadar davalarına sadık oluşu ve pasif direnişleri ile. Film bize tekrar şunu gösterdi. Neyi savunursak savunalım kendimizi karşı tarafa çok iyi anlatmalıyız; hukuki ve insancıl yollardan vazgeçmediğimizde adalet er ya da geç yerini bulacaktır. Bize nasip olmasa da bizden sonra gelenler bizim yaptıklarımız sayesinde bir yol bulmuş olacaklardır.
Son olarak, tavsiye ettiğimiz filmler, içlerindeki hakikatler için tavsiye edilmekte olup; her ne kadar süzgecimizden geçse de gözümüzden kaçan noktalar olabilir. Aile ile seyre uygunluğu noktasında filmin IMDB sayfasının Parents Guide kısmını inceleyebilir; Kids-In-Mind.com, CommonSenseMedia.org, DoesTheDogDie.com gibi sitelerde rahatsız edici olabilecek nitelikte tüm sahneler hakkında bilgi alabilirsiniz.

[1]:Apartheid, Afrika'nın güneyinde bulunan Güney Afrika Cumhuriyeti ile bu devlete bağlı Güneybatı Afrika'da 1948-1994 yılları arasında resmî devlet politikası olarak iktidarda bulunan Ulusal Parti hükûmeti tarafından uygulanan ve bu doğrultuda yasalar çıkartarak ırksal ayrımcılığı savunan sistemdir.

“YOLLAR YÜRÜMEKLE AŞINMAZ”

“Yollar yürümekle aşınmaz.” Süleyman Demirel’in kurduğu bu cümlenin işaret ettiği şey Anayasa'nın “Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı” başlıklı 34. maddesine aittir. “**Herkes önceden izin almadan silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir**.” Dolayısıyla toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak için yetkili makamlardan izin almak gerekmez.

Görsel: (diken.com.tr)

NİSAN – MAYIS 2025 SAYI: 28 - 29 **“HÜR NESİLLERİN GÜR SESİ”** editor.fidanlik@yeniasya.com.tr

YENİASYA FİDANLIK

